

KIS LAP

... JOBB KEZÉN A FEHÉR BAGLYOT TARTVA. (Lásd a 75. lapon.)

LI. köt. 5. szám. Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1896. augusztus 2-án
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

MÁTYÁS KIRÁLY ITÉLETE.

— Történelmi beszély. —

(Vége.)

DERÜLT képpel látták Endrét járnikelni az ősi várkastélyban, legfeljebb az tűnhetett föl, hogy nagyon halovány volt és deli termete szinte meggörnyedt. Soha sem beszélt csatákról, vitézi dolgokról, sőt mihelyt nem volt anyja mellett, vidámsága is meglehetősen alább hagyott.

Akadtak emberek, akik gúnyosan emlegették, hogy bizony jó kifogás az agg anya az olyannak, aki félti a bőrét az ellenség kardjától. Fülébe jutott ez Endrének is. Egy pillanatra lángoló pir öntötte el az arcát; aztán még sápadtabb lett, mint azelőtt. De csak a vállát vonogatta és nyugodt maradt.

Egyszer aztán mégis csak vége lett a háborúnak. Mátyás király elfoglalta Bécsset, el Morvaországot, Sziléziát és serege dicsőséggel tért haza. A legjelesebbek közt pedig Levente is ott volt. A király annyira megkedvelte, hogy még a béke megkötése után is maga mellett tartotta, anyjának pedig izenetet küldött: mihelyt egynemely országos dolgát elintézte, maga fog Leventével oda menni, hogy régi ígétét beváltva, átnyujtsa a jeles vitéznek hősi apja kardját.

Volt öröm a várkastélyban, mikor ez a nap végre megérkezett. És szinte nem is tudták, kinek örülnek jobban: a nagy királynak-e, vagy a dicsőséggel haza tért Levente hősnek, ki büszkén és boldogan sietett anyja és testvére ölelő karjaiba.

Legnagyobb volt persze a nagyasszony öröme, hogy derék, vitéz fiát ismét láthatja és hogy hosszú idők multán a nagy

király ismét megtisztelti látogatásával. Csak-hogy most már nem birt a kapuig elejébe sietni hódolásra; még a szobában is, mikor a király belépett, csak úgy birt neháuy lépést elébe menni, hogy Endre átkarolva tartotta és támogatta. A lovagias király maga segített aztán, hogy az agg nő visszavezesse székéhez; de e közben szigoru, fürkésző tekintetet vetett Endrére, ki oly váratlanul elosont akkoriban a táborból.

Talán azt várta a király, hogy Endre szégyenkezve fogja lesütni a szemét; de ezt hiába várta. Endre nyugodtan szemébe nézett a királynak s halvány arcán bus mosoly lebbent át, mely azt látszott mondani: »Hires vagy éles elmédről, igazságosságodról, ó király; de most mégis csalódom.«

Pedig nem volt igaza. Mátyás király csak egy-két pillantást vetett Endrére, majd az anyjára és már sejteni kezdte a valót. Megparancsolta, hogy a többiek mind távozzanak, Endrével és anyjával van beszélni valója.

Nem sokáig tartott a beszélgetés. Aztán behivta Leventét és a főbb embereket és így szólt:

— Régi ígéretem köt, hogy e két testvér közt ítéljek, melyikök érdemelte meg jelesebb hősi tettel atyjok egy drága ereklyéjét, hősi kardját. De én csak akkor fogok itélni, ha te, jeles hivem és vitézem Levente, nem találád el magad az igazat.

Levente meglepetve nézett a királyra, ki így folytatta:

— Számos csatában, veszélyes vállalkozásban meggyőződtem hősi bátorságodról, vitéz Levente! Ezért emeltelek is legkedvesebb hiveim sorába. Endrével ezt nem

tehető
mit g
benne

—
ezek d

—
detén.

és dic

az erő

kedjék

szerre

elteme

áldozo

gyerm

is türt

egybe

gyöngi

ápol s

és bo

napjait

—

megha

A mit

szomjb

tyám i

áldozt

teljesit

önzette

az igaz

kardja

—

És

maga

szinte

apai e

—

is mél

Endre

—

ott érn

tehettem, mert elhagyta táborunkat. De mit gondolsz, ha ott marad, lett volna benne annyi erő és bátorság, mint te benned.

— Ó, hogy ne! Mindig fölöttem állt ezek dolgában, felelé Levente őszintén.

— Be is bizonyította hadakozásunk kezdetén. Benne is égett a vágy, hogy hirt és dicsőséget arasson, érezte is magában az erőt, hogy a legjelesebbek sorába emelkedjék és híressé tegye nevét. Ám egyszerre csak ott hagyta a dicsőség mezejét, eltemetkezett ide a csöndes ősi lakba, feláldozott hirt, dicsőséget, mindent, amiről gyermekkorától fogva álmodott; még gúnyt is türt és csufolódást. És nem ért el vele egyebet, csak éppen azt, hogy elaggott, elgyöngült, elbusult édes anyja, kit hiven ápolt s szeretettel környezett, újra fölvidult és boldogan, elégedetten élte öregsége napjait.

— Értelek, ó királyom! szólt Levente meghatottan. Igazad van, nagyon igazad! A mit én tettem, azt csak dicsvágyból, hirszonjából tettem, a magam érdekében; bátyám is ezt mind elérhette volna, de föláldozta minden vágyát, minden örömét és teljesítette a legszentebb kötelességet, az önzetlen gyermeki szeretet munkáját. Ő volt az igazán hőslékü, őt illeti atyánk hősi kardja.

— Tehát hozzátok elő a kardot!

És a nagy szívü, nagy elméjü király maga kötötte az örömteli meglepetéstől szinte kipirult Endre derekára a drága apai ereklyét.

— Lesz még idő, hogy a harcz mezején is méltón fogom e kardot viselni, mondá Endre lelkesülten.

— Lesz, felelé Mátyás király. Utól fogod ott érni Leventét; ő pedig érjen utól abban,

hogy a szeretet önfeláldozó műveit is véghez tudja vinni.

Megértették most már mindnyájan az Endre nagy áldozatát és dicsérettel vették a nemes ifjut körül. Egyuttal pedig mély hódolattal tekintettek a böles királyra, kinek sasszeme előtt a rejtett erény sem maradt titokban s ki mindig úgy ítélte, hogy századok multán is az a neve: Mátyás, az igazságos!

A FÉLKEGYELMŰ RÓKAFI.

— Állat-regény, számos képpel. —

(Folytatás.)

ZEGÉNY Jám bor, szörnyen megtépázva, megvérezve, szeme világtól megfosztva, kábultan tántorgott egy kis ideig hol jobbra,

hol balra, aztán összerogyott. Ugy érezte, hogy most már ütött a végső órája. Nem is bánta, mert ugyan mit csináljon a világon ilyen világtalan nyomorék létére? Eszmélete elfogyott és félholtan terült el ott az ut szélén.

Ezalatt Füllents és társai nyugodtan alhattak volna odabent, csak hogy nem igen tudtak ám. Nem a lelkiismeret bántotta őket, — sokkal vásottabbak voltak, — hanem szepegni kezdtek, mert Füllents így szólt:

— Kedves atyámfiái, attól tartok, hogy nem eszünk itt több libapecsenyét.

— Az nagy kár volna, mondák a többiek. És ugyan miért nem?

— Mert a vén Gunár ezentul jobban fog vigyázni. De ha kifognánk is rajta, most már nincs, a kire ráháritsuk a gyanut.

— Csakugyan! Már pedig az nem volna mulatságos, ha olyan sorsra jutnánk, mint az a félkegyelmű Jám bor.

— Ugy-e? És ebből az következik, hogy megint csak az lesz legokosabb, ha szép csöndben a kapufélfától bucsuzunk és mire ezek az ostoba ludak reggel fölébrednek, már a hetedik határban járunk.

— Kár, kár! De csakugyan jobb lesz odább állnunk.

— No hát vigyázzatok, el ne aludjatok! Még hajnal előtt indulunk. Észre ne vegyék a gazdáink, mert egygyel-egygyel birnánk ugyan, de nagyon sokan vannak és tudjátok, sok lud még rókát is győz.

Alig-alig aludtak tehát valamit és még hajnal hasadása előtt kilopóztak. Szaporán lépegettek s mivel még alig derengett, jóformán az utat sem látták. Meg is botlott Füllents valamibe úgy, hogy majd elesett. Az a valami pedig fájdalmasan felsóhajtott.

— Ni, hisz ez a félkegyelmű Jámbor! szólt Füllents. Hát te még élsz?

— Bár ne is élnék már! sóhajtá Jámbor. Ilyen világtalanul ugyis nyomorultan köll elpusztulnom.

Füllents egy kis tanácskozást tartott a többiekkel.

— Vigyük magunkkal, talán még hasznát vehetjük valamire.

— Meglehet. Eddig nagyon jó volt, hogy velünk járt. Mindent rákenhettünk.

Ismét oda mentek tehát hozzá és Füllents így szólt:

— Ne mondhasd, hogy rossz testvérek vagyunk. Jőjj velünk. Fogózzál a farkamba és baktass utánam. Megélhatsz köztünk vakon is.

A szegény Jámbor még meg is köszönte ezt a testvéri jóságot, bele kapaszkodott a Füllents bozontos farkába és így megint valamennyien együtt vándoroltak odább.

Mikor már eléggé messze távoztak Ludvármegyétől, pihenőt tartottak és meghányták-vetették, hogy most már mitévők legyenek.

Megint csak Füllents volt a legokosabb.

— Tudjátok, fiúk, az volt eddig a baj, hogy mindig más volt a gazda, ahol éltünk. Az volna jó, ha magunk volnánk urak a házban.

— Az ám! De hogy lehessen az? Legfeljebb ha magunk építenénk ma-

gunknak hajlékot. Ez pedig unalmas és fáradságos munka.

— Persze. De hát mire való a fufang és ravaszság? Ezen a tájon van valahol az Ordas koma háza. Hallottam, hogy igen szép és kényelmes, nagy ház, nekünk éppen jó volna.

— Csakhogy Ordas koma nagyon erős legény, mindnyájunktól együttvéve sem ijed

... BELE KAPASZKODOTT.

meg;
adja i

—
kiforga
azt, a

Mial
megma
az idő

és győ
is szor

munká
nagy l

A h
ablakot

— M
ti csav

meg; szép szóra pedig bizonyosan nem adja ide a házát.

-- Azt magam sem hiszem. De majd kiforgatjuk belőle. Csak tegyétek mindig azt, a mit mondok.

Mialatt odább vándoroltak, Füllents megmagyarázta a tervét. Késő estére járt az idő, mire Ordas koma házához értek.

Gyertyafény már nem látszott az ablakból, a gazda már bizonyosan aludt.

— Annál jobb, szólt Füllents. Dologra, szaporán!

Hozzá láttak tizenhárman a dologhoz, ez pedig nem volt egyéb, mint hogy igen mély vermet ástak nem messze az ajtótól. A félkegyelmű Jámbor még nagyon beteg

... MÉRGESEN SZÓLT HOZZÁJOK.

és gyöngé volt, nem segíthetett; de nem is szorultak rá. Reggelre elkészültek a munkával s ekkor Füllents a csapat felével nagy lármásan oda állt az ablak alá.

A hatalmas Ordas koma kinyitotta az ablakot és mérgesen szólt hozzájuk:

— Mit lármáztok itt az ablakom alatt, ti csavargó rókafiak?

— Bocsánat, igen tisztelt Ordas ur, mi nem vagyunk csavargók; felelt Füllents nyugodt, de határozott hangon, miközben megemelte a kalapját. Mi deputációban jöttünk.

— Ugyan? És valjon kitől?

— Az öreg Morgó gazdától, akinek mi juhászbojtárjai vagyunk.

— Hm! Furcsa! Az a Morgó gazda éppen nem jó barátom. Hát aztán mit akar?

— Békét és barátságot. Meggondolta a dolgot, hogy neki sok báránya van, neked pedig nincs, pedig szereted a báránypcsenyét.

— No, ez igaz.

— Tehát megbizott, hozzunk ide számodra néhány kövér báránykát. Ha elfogytak, csak izenj, újra hozunk.

— Furcsa, furcsa! Szinte nem is hiszem.

De épp amint ezt mondta, nem messziről egészen tisztán hallatszott:

— Be-e-e! Be-e-e!

Míntha fél-tuczat bárányka bégetett volna. Füllents pedig így szólt:

— Ime, hallhatod a hangjokat. Ide akartuk terelni az ablak elé; de azok az ostoba bárányok, mihelyt a házad közelébe értünk, úgy megvadultak, hogy alig birtunk velök. Amott egy kis mélyedést találtunk, oda tereltük s néhány pajtásunk körül állta őket, nehogy valamelyik bárányka megszökjék.

— Az már más. Így már szeretem a dolgot és mindjárt meg is kóstolom a Morgó gazda ajándékát. Még ugy sem regeliztem. Mindjárt ott leszek, csak fölhozom a czizmámat.

Füllents a többiekkel vissza sietett a gödörhöz, melyet úgy körül álltak, hogy nem lehetett látni, mi van ott. Néhány fufangos kópé folyvást bégetett s Ordas koma, amint kilépett a házából, alig várta, hogy fogai közé kapjon egy kövér báránykát. Mohón futott oda, keresztül ugrott a rókafiakon és lezuhant a mély gödörbe. (Lásd a képet a 71. lapon.) Meg is ütötte

magát, és ott lent persze be is látta, milyen gonoszul kifogtak rajta. Dühöngött, ordított, vonított, de az mind édes keveset használt. A mély veremből nem birt kikapaszkodni.

Füllentsék most már elfoglalták az Ordas koma házát és kényelmesen elterpeszkedtek benne. A mi jót kamrában, pinczében, padláson találtak, mind föllakmározták, közben sétáltak, heverésztek és nagyon meg voltak a dolgukkal elégedve. A verembe bukott Ordast mindennap csufolták és csak gunyból dobtak neki egy-egy sovány falatot. A világtalan Jámborral sem sokkal jobban bántak. Be sem eresztették a házba.

— Jó neked ott kint az udvaron is.

Szegény Jámbor nem is panaszkodott, beérte vele. Ott botorkált az udvaron és mivel a helyet persze nem ismerte, minduntalan beleütötte magát valamibe. Ez még nem lett volna nagy baj. Hanem egy napon, amint ekkép ide-oda botorkált, egyszerre csak elfogyott alóla a föld, nagyot esett, — le a verembe, ordas, koma mellé.

A dühös Ordas rárohant és szét akarta tépni. De aztán mást gondolt.

— Széttéphetnék, de megkegyelmezek neked, mert hasznodat akarom venni. Állj ide a verem falához . . . így ni . . . nyújtózzál föl olyan magasra, amennyire csak tudsz . . . így . . . és most állj meg erősen, mert föllálok a válladra.

Föllállt Jámbornak a vállára és elérte a célját: így már elérte a verem felső szélét és nagyot rántva magán, kiugrott, — szabad volt.

— Megálljatok gézenguzok, üvölté dühösen. Most majd elbánok veletek!

Füllents és társai alkalmasint nagyon pórul jártak volna; de szerencséjükre épp

a köz
lents
Rossza
hogy C
rajta a
rán fu
kező p

farkan
és mos
már n
möm .
magar
Min
szorga
alatt,

a közeli erdőben sétáltak és a szemes Fülents meghallotta Ordas koma üvöltését. Rosszat gyanított s oda sompolyogva, látta, hogy Ordas koma kiszabadult. Nem törte rajta a fejét, hogy miképen, hanem szaporán futott vissza a testvéreihez és a következő pillanatban úgy eliramodtak mindahá-

nyan, hogy Ordas koma bottal üthette a nyomukat.

A szegény Jámbor ezalatt ott gubbaszkodott a verem fenekén és eltűnődött a kellemetlen állapotján.

— No, már az még sem igazság, hogy még itt is én szenvedek meg... Fülelem,

... LEZUHANT A MÉLY GÖDÖRBE. (Lásd a 70. lapon.)

farkam elvesztettem, világtalanná is lettem és most elevenen sirba kerültem! Hm! Ezt már mégsem türhetem. Van jó erős körmöm... tudunk mi rókákat ásni... kiásom magamat, föl a föld színéig.

Mindjárt hozzá is látott és ásott, kapart szorgalmasan. Már messzire jutott a föld alatt, mikor egyszerre csak érezte, hogy

egy kis barlangba jutott. Meg is szólította valaki. Ráismert a hangjára: Vakondok urral találkozott. (Lásd a képet a 72. lapon.)

— Nagyon köszönöm a segítséget, mondá Vakondok ur. Épp arra felé van egy kis utam és már ugyancsak elfáradtam a turásban. Ha szabad kérdezmem: kihez van szerencsém?

— Ah! Én Jám bor vagyok, a szerencsétlen róka fi!

— Talán elvesztettél valamit, hogy itt a föld alatt keresgéled?

— Elvesztettem én sokfélét, de ó! nem találhatom meg többé sem a földön, sem a föld alatt!

— Ejnye, ejnye! sajnálkozott Vakondok ur. És ugyan miféle drága kincset vesztettél el?

— Hát legelőször is: mind a két szememet.

— No bizony! Hát az kincs? Mire jó a szem? Nekem van egy pár igen jó szemem, de soha sem veszem hasznát, már a helye is benőtt. Ha éppen olyan nagyon áhítozol rá, szívesen oda ajándékozom. Legalább meghálálom vele, hogy oly jól megsegítettél az utamban.

Jám bor persze nagy örömmel fogadta az

... VAKONDOK URRAL TALÁLKOZOTT. (Lásd a 71. lapon.)

ajándékot, és beillesztette fejébe a két szemet. Nagyon friss, még használatlan pár szem volt s Jám bor melegen megköszönte.

— Most már csak azt szeretném, ha kijuthatnék a föld színére! mondá.

— Innen hamar kijutsz, ha arra még, a merről én jöttem. Mert fönt jártam, hogy egy kis levegőt szívjak csak. Már kész utat találsz, csak tágitanod kell egy kicsit.

Barátságosan elbucsztak és Jám bor csakugyan mihamar kijutott a föld színére, a napos mezőre. Nagy örömmel nézegetett szét.

— Fülelem, farkam nincs, de látok, ismét látok! Így már mégis boldogulhatok és ha szerényen is, de majd csak megélek valahogy.

(Vége következik.)

A „

kal te
iparko
ként a
sen fo

A

ezutta

„Éle

Min

kellen

le. Ne

esemé

hókás

A c

legfelj

terjed

»Kis

tok, h

nyom

zatnak

tanító

nyitó

a pá

A

szepte

mény

számb

A p

kitand

itélet

kioszt

Éls

jének

lexik

ha le

A „KIS LAP“ nagy pályázata.

MEGJÖTT az ideje, hogy ismét nemes versenyre hívjam föl kis olvasóimat: pályázatra, melyben saját dolgozataikkal tegyenek tanúságot haladásukról, iparkodásukról. És tudom, hogy miként a mult éveken, most is tömegesen fognak a küzdő téren megjelenni.

A pályadolgozat tárgya és ezime ezuttal im ez:

„Életem egy vidám napja.“

Mindenkivel történt már valami kellemes, vidám, tréfás eset. Ezt írja le. Nem szükséges, hogy valami nagy esemény legyen; derült, kedélyes, bohókás kis esetet is le lehet szépen írni.

A dolgozat legalább nyolczvan és legfeljebb százhusz nyomtatott sornyi terjedelmű legyen. (Néhány sort a »Kis Lap«-ból lemásolva, megtudjátok, hogy irásotokból mennyi ad egy nyomtatott sort.) És minden dolgozatnak el kell látva lennie a szülék, tanító vagy nevelő, nevelőnő bizonyító soraival arról, hogy a dolgozat a pályázó saját munkája.

A beküldés határideje: **1896. évi szeptember 20-ika.** A pályázat eredményét az **1896. évi október 11-diki** számban fogom kihirdetni.

A pályaműveket ismert írókból alakítandó bizottság fogja megbirálni s ítéletök alapján három jutalom kerül kiosztásra.

Első jutalom, a legjobb mű szerzőjének: ha fiu: „**Az Athenaeum kézi lexikona**“, két nagy diszkötetben; ha leány: „**Csudaszép mesék**“,

Benedek Elektől; remek kiállítású, nagy alaku képes mesekönyv, tizenhárom nagy színes képmelléklettel.

Második jutalom, a második legjobb mű szerzőjének: ha fiu: „**Buda hőse**“, regényes korrajz Budavára visszafoglalása korából, írta *Dondszy Ferencz*, számos korhű képpel; ha leány: „**Tündérmesék a való életből**“, írta *Ambrozovics Meszlényi Ilona*, diszkötésben.

Harmadik jutalom, a harmadik legjobb mű szerzőjének: **tíz füzet a Hoffmann Ferencz ifjusági irataiból**, képekkel, diszesen egybekötve.

A pályá, ime, nyitva, tehát rajta! Szálljatok sikra s kiki legjobb erejével versenyezzen, magának, szüleinek örömére, nekem büszkeségemre!

Minél többen lesztek versenyzők, annál szebb lesz a diadal!

Forgó bácsi.

A FEHÉR BAGOLY.

— Vig mese. —

(Képpel a czimlapon.)

— CSAK én azt tudnám, hol talállok rá arra a füles bagolyra, aki meg tudja mondani, merre van az az elvarázsolt erdő, a melyben a fehér bagoly lakik! De hát ki mondja meg?

Jó szerencse, hogy én ott nem voltam, mert igazán nem tudtam volna Dinikének erre a kérdésére megfelelni. De más sem felelt rá senki, már csak azért sem, mert épp akkor senki sem volt a szobában Dinikén kívül.

Agyában kellett volna már feküdnie és nyugodalmasan aludnia; e helyett azonban az ablaknál állt és oda könyökölve bámult ki a holdvilágos kertre. És elbusult, hogy senki sem felel a kérdésére, mikor pedig

olyan nagyon szükséges volna; mert már nem türheti tovább, hogy mindig csak nevéssenek rajta, akármit kérdez. Kérdezni pedig sokat kérdez, reggeltől estig ki nem fogy belőle.

Az este is mennyit nevettek rajta, mikor azt kérdezte, miért pisze az Annuska orra? Hát nem volna-e érdekes ezt tudni? És mégis nevettek rajta, sőt az apa még azt is mondta:

— Bizony már eléggé nagy legényke vagy, hogy ne kérdezzess mindig ilyen oktondiságokat.

Mert minden kérdésére csak nevettek és ilyenformát feleltek; az öreg dada pedig, aki mindenre tudott valami mesebeli orvosságot, szintén nevetve szólt:

— No, igazán már csak a fehér bagoly tudná rá megtanítani.

Ez szeget ütött Dinikének a fejébe. Valatóra fogta az öreg dadát, hogy kicsoda és micsoda az a fehér bagoly és hol lakik?

— Ott lakik az elvarázsolt erdőben és kedves tudós madara az erdő tündérének. Mindent tud és mindenkinek felel, de csak egyetlen kérdésre.

— És merre van az az elvarázsolt erdő?

— Már azt nem tudom. Legföljebb a füles bagoly mondhatná meg, mert ez atyafiságban van a fehér bagolylyal.

Ezért mélázott Dinike este ott az ablaknál. El volt tökévelve, hogy elmenne ő az elvarázsolt erdőbe a fehér bagolyhoz, csak megtudhatná a füles bagolytól az utját. De hát legelőször is hol az a füles bagoly?

— Itt vagyok, bizony láthatnál! felelt egy hang a kérdésére.

Dinike csodálkozva nézett a hang irányában, — hát csakugyan, egyik fán, ott ült a nagy füles bagoly. Máskor Dinike

alkalmasint megijedt volna, de most inkább még megörült.

— És elvezetsz az elvarázsolt erdőbe, ahol a fehér bagoly lakik? kérdé mohón.

— Szívesen. Egyéb dolgom sincs. Hát induljunk szaporán.

És a füles bagoly föllebbent az ágról.

— Most mindjárt, éjjel induljunk? kérdé Dinike kissé habozva.

— Természetesen. Épp oda érünk, mire az erdő tündére rendes sétáját végzi és az én fehér bagoly-atyámfiaival böles tanácsot adat mindenkinek az ügyes-bajos dolgában. Gondolom, te is kérdezni akarsz tőle valamit.

— Persze. Megyek is. Hanem mégis várnod kell kissé, amíg cipőt húzok; mert már mezitláb vagyok.

— Nem baj. Én is mezitláb vagyok. Ha nem jössz, maradsz. Nem várok.

No, ha nem akart várni, hát persze kénytelen volt Dinike indulni. Kiugrott az ablakon és szaporán futott a füles bagoly után, árkon-bokron keresztül . . . Maga sem hitte volna, hogy olyan jól bírja . . . Szinte mintha röpiült volna.

Nem sokára eljutottak egy nagy erdő szélére.

— Itt az elvarázsolt erdő, szólt a füles bagoly. Menj be, aztán csak menj mindig egyenesen előre, majd találkozol a tündérel és a fehér bagolylyal.

Nem mondom, hogy Dinike nem szepegett egy kicsit; de ha már idáig eljött, elszántan neki vágott az elvarázsolt erdőnek is. Mindenféle szaladgáló, csuszó-mászó, röpködő jószág akadt az útjába, de mert egyik sem bántotta, ő sem törődött velök, csak azt leste, mikor pillantja már meg a tudós fehér baglyot.

Nem nagyon sokáig kellett rá várnia.

Egyszer
suttogá

—

Csak

sziről,

szárny;

jesztett

tartva.

Dinike

elfelejt

ide. De

utba.

megáll

—

látszik.

—

Dinike

—

den ké

—

Am

megsu

nyarga

—

el? ki

akarok

De

a sürt

vetés

—

Kaptá

Din

Egyszer

bagoly

—

meggo

csém

Buj

azután

későn

Egyszerre csak minden oldalról örvendező suttogást hallott:

— Jön a tündérünk!

Csakugyan jött. Látni lehetett már meszsiról, amint egy hosszú lábu, sisakos fejü, szárnyatlan madáron ülve közeledett, kiterjesztett jobb kezén a tudós fehér baglyot tartva. (Lásd a képet a címlapon.)

Dinike eleinte elbámészkodott és majd elfelejtette, hogy voltaképen miért is jött ide. De aztán nekibátorodott és odaállt az utba. A tündér, amint őt megpillantotta, megállítá madár-paripáját és így szólt:

— Baglyocskám, ez a kis idegen, úgy látszik, kérdezni akar tőled valamit.

— Hallgatom, felelé a fehér bagoly.

Dinike pedig nagyhirtelen kérdé:

— Te vagy az a tudós bagoly, aki minden kérdésre bölcsen tudsz felelni?

— Igenis, én vagyok az.

Amint a bagoly ezt kimondta, a tündér megsuhintotta pálcáját és gyorsan odább nyargalt tudós baglyával együtt.

— Ohó! Megálljatok! Mit nyargaltok el? kiáltá Dinike utánok. Hiszen kérdezni akarok valamit.

De a tündér nem állt meg, már el is tűnt a sűrűségben és minden oldalról nagy nevetés hallatszott.

— Hiszen már intéztél hozzá kérdést? Kaptál is választ. Több kérdésre nem felel.

Dinike a haját tépte mérgében. Igaz a! Egészen hiábavaló kérdést intézett a tudós bagolyhoz.

— Jaj, én oktondi! Hát nem tudtam meggondolni, mit kérdezek! Ilyen szerencsém talán soha sem akad többé!

Bujában a földre vetette magát; de azután bizonyosan haza sétált, mert jó későn este a mama ott találta az ablaknál.

— Mit dülöngözől álmos fővel az ablaknál? Feküdjél az ágyadba.

Lefeküdt, el is aludt; de másnap reggel megint csak eszébe jutott, mennyire megjárta a tudós bagolylyal. Inkább el sem mondta senkinek.

— Ó, csak jobban meggondoltam volna, mit kérdezek! sohajtá. Csakugyan igaz, a miért mindig nevetnek rajtam... mindig oktondiságokat kérdezetek!

Mit tanácsolt volna neki a tudós bagoly, nem tudom; de az bizonyos, hogy ettől a naptól fogva nem igen nevettek a Dinike kérdésein. Mert amikor kérdezni akart valamit, mindig eszébe jutott a fehér bagoly, ijedten elhallgatott és csak akkor mondta ki a kérdést, mikor előbb már meggondolta és meggyőződött, hogy kérdése nem oktondiság.

CSIGA-REJTVÉNY.

Z
N
H
K
K
D I I S T C S R O O A C S M
O
R
S
N
C S
Á

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Andersen válogatott meséi“.

Fordította MÓKA bácsi. Hat színes képpel, szép vászon-kötésben.

KIS RÁK BAJA.

Rákoeska, rákoeska, mit sétálsz te itten?
Talán már meguntad lakásod a vízben?
Vagy tán prédát keressz itt kint a homokban?

No, akkor jaj neked, mert elfoglak nyomban.
»Jaj, ne bántsd, hatalmas óriás! Kegyelmezz!
Bár volnék a vízben, amely megvédelmez!
Ó de gyors apálylyal elapadt alattam,
Elpusztulok, ha te nem könyörülsz rajtam.«
»Az már más! No, bujjál be a vödöröskémbe,
Elviszlek a vízig, ne félj, te szegényke!«

A MEGLESETT TITOK.

(Képpel a 77. lapon.)

A REGGELINÉL ültek Aranka és szülei, mikor a levélhordó becsöngetett. A mamának hozott levelet.

— A nagymama irt! szólt Aranka. Ráismerek az írására.

— Csakugyan, a nagymama, felelé a mama s olvasni kezdte a levelet.

És amint olvasta, egyszerre csak mintegy akaratlanul Aranka felé fordult és mondani akart valamit; de mintha hirtelen észrevett volna valamit, ismét elfordult és nem szólt semmit.

— Mi az, mamácska? Mit akartál mondani?

A mama nem szólt, csak a fejét rázta.

— De igen! makacskodott Aranka. A nagymama bizonyosan rólam vagy nekem irt valamit.

A mama megint csak mosolygott, de nem felelt. Aztán összehajtotta a levelet, később pedig eltette az íróasztal fiókjába. Aranka jól látta és mindjárt kész is volt a terve.

— Bizonyosra veszem, hogy a nagymama rólam irt valamit, még pedig valami

kellemeset, mert a mama elmosolyodott. Hát ugyan mért nem akarja megmondani? Azért is meg fogom tudni, mi az a nagy titok.

Szokatlanul csendes és szorgalmas volt Aranka egész délelőtt. Folyvást a szobában üldögélt és foglalkozott. És elérte a célját, magára maradt hosszabb ideig.

A kulcs benne volt a mama fiókjában . . . Aranka ott termett, kicsente a levelet (Lásd a képet a 77. lapon.) és kissé aggódva ugyan, de elolvasta. Föl is derült az arcza, mert a nagymama sok egyéb közt azt írta, hogy Arankának a nevenapjára, mely néhány nap múlva lesz, majd küld egy szép ezüst varró-készletet, a milyenre rég vágyódik; azért írja pedig a nagymama ezt előre, nehogy a mama is ezt vegyen leánykájának.

— Jaj de pompás lesz! Majd fognak irigyelni az iskolában; nagyon szép lesz, tudom . . . nem lesz olyan senkinek a leányok közt.

A szomszéd szobából nesz hallatszott s Aranka gyorsan helyre tette a levelet, betette a fiókot és elsietett az asztaltól. És nagyon ártatlan képet mutatott.

Dél
jött lá
beszél
nem i
ment,
bácsi

Séta
hogya

akkor
fog jól
én

ozsonn
szólt A

sajnáló
gocská

arról a
sint elm

No, a
busulj,

kárpót
lamivel

jünk b
ezüstm

megves
ked e

névnap
dékot.

is, hog
mert r

getted,
szép ez

rőkészl
retnél

Arank
te meg
Ugyan
ges hol

ne a b
kor a
Gyors

— E
arra k
vágyó
még a
— M
akkor

Délután Elek bácsi, a mama testvére, jött látogatóba. Nagyon unalmas dolgokat beszélt a gazdaságáról, hát bizony Aranka nem is hallgatta, hanem a másik szobába ment, de már annak megörült, mikor a bácsi sétára hívta őt is, mamát is.

Séta közben Elek bácsi megemlítette, hogy alkalmasint el fog utazni néhány napra.

— Ó, hát akkor el sem fog jöhetni az én névnapizsonnámról? szölt Aranka.

— Nagyon sajnálom, hugocskám, de arról alkalmasint elmaradok. No, azért ne busulj, majd kárpótollak valamivel. Menjünk be ide az ezüstmiveshez, megveszem neked előre a névnap ajándékot. Tudom is, hogy mit, mert rég emlegetted, hogy szép ezüst varrókészletet szeretnél...

Aranka szinte meghökkent. Ugyan fölösleges holmit venne a bácsi, mi-

kor a nagymama épp azt fog küldeni. Gyorsan és élénken mondá tehát:

— Emlegettem, az igaz... de kár volna arra költenie, kedves bácsi... már nem vágyódom utána egy csöppet sem... jó még a régi is.

— No, ha nem telnék benne örömed, akkor nem veszem meg. De mert hirtelen-

ben egyéb nem jut eszembe. Majd otthon még gondolkozom.

Aranka ugyancsak megörült, hogy így rendbe tudta hozni a dolgot. A bácsitól bizonyosan szintén valami szépet kap. Vigan tért tehát haza.

A mama az íróasztalhoz ült és levelet irt, mindjárt el is küldte.

— Kinek irtál, mamácska? kérdé Aranka.

— A nagymamának. Sürögösen kellett felelnem, nehogy hiába adjaki a pénzt a neked szánt ajándékra. Jó, hogy hallottam, amit a bácsinak mondtál.

Aranka el-sápadt. Nagyon rosszat kezdett sejteni:

— Mi... mit mondtam? ... Mit irtál, mamácska? Nem érttem.

— A nagymama is szép ezüst varrókészlettel akart meglepni; de mivel azt mondtad, hogy nem telnék benne

örömed, hát megirtam a nagymamának, hogy ne vegye meg, ne küldje.

— Ó... Hiszen... nem azért mondtam!... fakadt ki zokogva.

Es ekkor persze mihamar kiderült az egész, megvallott Aranka mindent. De a mama nyugodtan mondá:

... KICSENTE A LEVELET. (Lásd a 76. lapon.)

— Magadnak köszönheted, hogy nem kapsz semmit. Ha nem bíztál benne, hogy a mit anyád nem akar megmondani, azt csakugyan jobb nem tudnod, ha alattomosan kilested a titkot, ám vedd hasznát.

És a mellett maradt. Szomorubb nevenapja még nem volt Arankának. De úgy hiszem, nem igen lesz többé kedve a titoklesésre.

AKARATOS HINTA.

*AGGATÓZIK a kis Bözsi,
Meg Jenőcske, meg a Ninka:
Mért hogy csupán a nagyoknak
Szabad az a kedves hinta?*

*Okos testvér Béla s így szól:
»Jól van no, hát fölültetek,
De aztán jól fogózzatok,
Mert különben lecsöppentek!«*

*Megfogóznak. — »No hát rajta!«
De nem tudják meglógatni.
»Nem ér semmit!« mondják »Hisz' nem
Akar nekünk szót fogadni!«*

ZENE-KEDVELŐ CSACSI.

(Képpel a 79. lapon.)

KEDVES Forgó bácsi! Minapában olyan furcsa és mulatságos eset történt itt nálunk, hogy meg nem állhatom, hogy meg ne írjam kedves Forgó bácsinak. Talán érdemesnek fogja találni, hogy közölje kedves »Kis Lap«-unkban, hadd ne vessenek rajta olvasótársaink. Mi még ma is kaczagunk, a hányszor eszünkbe jut.

Itt töltjük a nyarat a Lujza-majorban és van sok kellemes multságunk, a melyet télen a városban nem igen szerezhettünk meg magunknak. Egyebek közt van egy jámbor, szelid csacsink is. Azaz hogy csökönyös biz ő kelme néha, de holmi kedves csemegéjével hamar megengeszteljük s akkor aztán türelmesen engedi, hogy a hátára kapaszkodjunk és nyargaljunk rajta. Hozzánk is szokott már nagyon, pusztá hívásra előjön és mikor nem játszunk is vele, ott őgyeleg az udvaron, mintha reánk nem pájtásaira várna, vagy legalább egy kis csemegére. Mihamar beláttuk, hogy olyan ostoba, a milyen a hire; de azt mégsem hittük, hogy még a zeneművészetnek is barátja. A minap bebizonyította.

Ilonka, a ki a legnagyobb köztünk és már nagy leány, délután a zongoránál ült és egyik kedves nótáját játszotta; mert itt sem szabad a zongorát elhanyagolnia. A tornácra nyíló üvegajtó a nagy meleg miatt tárva-nyitva állt és sem az udvaron, sem a szobában nem volt épp akkor más senki. Mi a szomszéd szobában pihentünk egy nagy séta után.

Hát egyszerre csak kitünt, hogy mégis volt valaki az udvaron, még pedig olyan valaki, a ki nagy barátja a zenének: a mi csacsink. Mit gondolt, mit nem, ki tudhatná? Talán úgy vélekedett, hogy szép, szép az a zongoraszó, de még sokkal szebb ének-kisérettel. És Ilonka, játékába elmerülve, egyszerre csak azt hallja, hogy rettenetes harsogással belebődül a fülébe:

— I-á! I-á!

Majd
pedig
tudjuk

sikoltoz
mi tör

Vég
csacsit
mindig
csi csu
csacsi
sem ak
szóval
már a
zolta l

Ked
vagyun

Majd lefordult a székről ijedtében, mi pedig csodálkozva siettünk oda, hogy megtudjuk a sajtóságos lárma okát. Ilonka

sikoltozott, a csasi ordított, mi meg, látván, mi történt, majd eldőlünk neveltünkben.

Végtére persze kivezettük a zenekedvelő csacsit és Ilonka azóta, ha zongorázni akar, mindig meggyőződik előbb, be van-e a csasi csukva az istállóba. Nem méltányolja a csasi művészeti hajlamait és semmiképp sem akarja, hogy a csasi még egyszer énekszóval kísérje. De azért ő is nevet most már a mulatságos eseten és maga rajzolta le.

Kedves Forgó bácsit melegen üdvözölve, vagyunk

hű kis olvasói

Kemény Annuska és Pali.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LI. köt. 2-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

1. A megfejtett szók: 1. Ökör. — 2. Mama. — 3. Csutora. — 4. Tinta. — 5. Papiros. — 6. Ibolya. — 7. Rigó. — 8. Olló. — 9. Orr. — 10. Ecet. — 11. Ló. — 12. Torony. — 13. Rózsa. — 14. Éca. — 15. Nógrád. — 16. Tej.

2. A megfejtett szók elrendezése.

Tinta	Csutora
Ökör	Olló
Rigó	Papiros
Tehén	Orr
Éca	Rózsa
Nógrád	Torony.
Ecet	
Ló	
Mama	
Ibolya	

Vagyis: **Történelmi csoport.**

Helyesen fejtették meg: Wagner Lajos, Czibulya Imre, Kremzír Ernő, Bódy Ödön, Baurnefeind testvérek, Sturm Renée, Kovács Dénes, Kövesi Rudi, Szilágyi Évike, Gajári Erzsébet és István, Lám Miczi és Nelli, Hollaky Feri, Hauer Ilus, Eislitzer Margit, Kovács Irén, Saláth Ilon, Somogyi Imre, Graefl Paula és Márta, Krivány Laczi és Dini, Salzberger Lujza, Bécsy János, Záborszky Mariska és Dezső, Piller Géza, Zakár Jenő, Patterson Margit és Orsolya, Herczeg Ilonka és Albert, Fáy Endre és Árpád, Barkóczy István és György, ifj. Jákó János, Jakab Böske és Margit, Urbán Klótild, Salzberger Aranka és Nándor, Bulyovszky Gyula, Karácsonyi Erzsike, Kresz testvérek, Rátz Vilma és Ottó, Bolyó Pálma és Károly, Koronhály Zoltán, Lányi Viola, Melinda és Tiva (Tivadar? vagy Tiva is leány? *F. b.*), Sier Friczi, Vancsó Anna, Schenkenberger József (hiányosan.) K. Császár Nelli, Graner Márta, Stefnke és Hilda, Gervay Mariska, Erzsike és Mike, Kreibik Sándor, Gerő Ottó, Payr Hugó, Mihályi György, Brüll Albert, ifj. Körösi Károly, Taubner Margit, Szent-Ivány Carla, Jacobovics Antal, Fáy Erzsébet, Badiny Gyula, Diemár Kálmán, Bogay Ernő, Reitzer Alice, ifj. Boróczy Lajos, Weisz Béla.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertes lett *Kremzír Ernő Barcsstelepen*, kinek a jutalom-könyvet (»A természet három országa«, írta Martin, a magyar ifjuság számára,

különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta dr. *Dulácska Géza*, 32 táblán 262 színes ábrával és fametszettel, színes kemény táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Főherceglakról egy szórakozott kis olvasóm azt írja: »Itt küldöm az LL. köt. 1. és 2. sz.-ban közölt rejtvények megfejtéseit. Kívánok boldog nyaralást.« De a megfejtéseket sem írta meg, a nevét sem írta alá. Ki ez a kis szórakozott? — **Fáy Endre és Árpád.** A szótag-rejtvényt besoroztam és alkalmmilag majd közölni fogom. — **S. Marich Ágost.** Nagyon is könnyűcske. Fogasabbat eszelj ki. — **Jakab Böske és Margit.** Meghíszem, hogy kis macskátok nagyon okos kis macska volt; de ha egyebet nem tudtok róla, mint azt, hogy fölugrott a nagymama ölébe és ott addig nyávogott, míg tejet nem kapott, hát biz ebben nincs semmi különös, mert ezt minden cizca megeselekszi. — **Koller Irénke.** Megelégedésemre szolgál, hogy a »*Varázs-sípka*« nektek is annyira megtetszett. Az előadás sikeréről majd értesítesz, nemde? — **Kovács Dénes.** Annyiban most már rendben volnánk, hogy az újabb leved itt van előttem. De a képrejtvényed nincs jól megszerkesztve, mert a bekezdő szava nem »felenek, hanem »elenf«-nek vagy »felen«-nek volna olvasandó; a »vitézek« helyett pedig »vitezen« derül ki. Tehát jobban dolgozd ki. — **Krausz Szidike.** Iskolai osztályzatodról megelégedéssel veszek tudomást, mert valóban dicséretes igyekvésedről tanuskodik. — **Saláth Ilon.** Az már nagyon kívül esnék a »*Kis Lap*« feladatán, hogy ha két kis olvasóm levelezést kezd egymással, én a lap útján sürgessem az egyiket vagy a másikat levél írására. Már ezt egymás közt kell elvégeznetek. — **Heinzelmann Vilma.** Hogy nyerni szeretnél, elhiszem, de arra a kérdésre, hogy mikor nyersz, csak ismételhetem amit e rovatban már sokszor kijelentettem: a mikor neked fog a szerencse kedvezni. — **Mozezsó Zsiga.** Már ugyan mért haragudnám? De azt a kifogásodat nem fogadom el, hogy majd máskor szebben írsz, most sok dolgod volt, siettél. Nem lehet annyi dolgod, hogy néhány sort ne írhatnál le nyugodtan és oly szépen, amint csak tudod. — **Rapaics Romeo.** Képrejtvénykéd nem sikerült. Eszelj ki mást, jobbat. — **Lányi Rózika.** Természetes, hogy az év végén az utólag közölt nevek is számítanak. — **Bruck Juliska.** Neked is szól, amit Heinzelmann Vilmának izentem. — **Dénes Zsófia.** Nem volt a körrejtvényben hiba; te számláltad rosszul, vagy rossz irányban. A koczka-rejtvényedet besoroztam, ámde megjelenési ideje bizonytalan, mert nagyon sok ilyen van a már régebben elfogadottak közt. — **Nagy Kata és Béla.** Az Athe-

naem-társaság nem kötteti be, csak bekötési táblát küld annak, aki megrendeli. A rejtvénykétek jól van szerkesztve, de nagyon is könnyű. — **Gallatz Margit és Paula.** Ti is afféle meg nem gondolt kérdést intéztek hozzám. Azt kérditek: mikor közöl már Forgó bácsi szindarabot? És ezt akkor kérditek, mikor kezetekben van az a szám, melyben éppen szindarabot közöltem és magatok is azt írjátok róla, hogy a szindarab nagyon tetszett. Mi értelme van tehát a kérdésnek? — **Tóth Alice.** A jó kívánságot köszönöm s viszont kívánom, hogy kies Besnyón továbbra is kellemes legyen időzésed. — **Ifj. Boróczy Lajos.** Legközelebbi levedel, remélem, már ismét a saját írsod lesz. Mentül előbb ugorj talpra, helyre állt egészséggel! — **Berényi Irmus.** A feladványhoz a megfejtést mellékelni kell, mert én semmikép sem érek rá, hogy az efféle kiböngésszem. — **Tobisch Ili és Irénke.** Cseresznye-szárt nem gyűjtök, tehát ne küldjete. A kis Dsokszinak nem annyira hősi, mint okos és könyörületes tettek följegyzésére alkalmmilag talán szoríthatok egy kis helyet; de biztosan nem ígérhetem. — **Schenkenberger József.** A második meg fog jelenni. — **K. Császár Nelli.** A betűrejtvények részint nagyon is könnyűek, részint nem szabatosak. A szórejtvényt ellenben besoroztam a közlendők közé. — **Urbán Klótild.** Olyan helyes, okos levélkét irtál, hogy igazán örömem telt benne. Természetes, hogy csak egy nyerhet; de mikor sok kis olvasótársad semmikép sem akarja ezt belátni. — **Polatsik Emma.** A szerkesztőségi iroda czime föl van jegyezve a »*Kis Lap*« minden számában. Örömmel foglak látni. **Diémár Kálmán.** Lehetetlen dolgot kívánsz tőlem: izenjem meg, hogy az ezredévi kiállításban mit nézzél meg. Megtekintésre méltó ott minden. Ha már mégis ki kellene emelnem valamit, hát a történelmi csoportot, nagy iparcsarnokot, gépcsarnokot, tanügyi csarnokot említeném; de a többi is csak épp oly szép és érdekes. — **Temesvárról** megfejtéseket kaptam, de aláírás nélkül. A levélpapíron elől »Dr. Vértés Adolf köz- és váltó-ügyvéd« neve olvasható nyomtatásban, de nem hiszem, hogy ő legyen a megfejtő. Tehát kicsoda? —

LEVELEZÉST ÓHAJT:

Áchim Mariska (Békés-Csaba, egri-utca 836. sz.)
Havas Margittal. — Marich Ágost (Budapest)
Przybilla Jenővel.

A „KIS LAP“ minden kötetéhez díszes színnyomatu bekötési táblák kaphatók. Egy bekötési tábla ára 60 kr. A »*Kis Lap*«-nak fél-évi folyamából telik egy kötet. Megrendelő czim: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Szerk. és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai r. társulat Budapestben.